

การวิเคราะห์งาน (work analysis)

การวิเคราะห์สถานการณ์ทางคลินิก:

การวิจัยเพื่อการพัฒนางานที่มีประสิทธิภาพ

เส้นทางของการเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง

ในผู้รับบริการกลุ่มเป้าหมาย

โดย

รศ.ดร.วรรณภา ศรีชัยรัตน์ และ ผศ.ดร.โสเพ็ญ ชูนวน

วันที่ 5 กรกฎาคม 2562

เวลา 8.30-10.15 น.

หัวข้อ

- เส้นทางการพัฒนางานของ APN
- แนวทางการวิเคราะห์/พัฒนางาน (กรอบแนวคิด)
  - กรอบแนวคิดการปรับระบบบริการสุขภาพ
  - ❖ การกำหนด/วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย/ประเด็นการพัฒนา
    1. การวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาในระบบบริการสุขภาพ
    2. การออกแบบการปรับระบบบริการสุขภาพ
    3. การดำเนินการปรับระบบบริการสุขภาพ
    4. การประเมินผลและเสนอแนวทางการพัฒนา
      - กรอบแนวคิดระบบสุขภาพของ WHO (6-BB)
- แนวทางการวิเคราะห์สถานการณ์ทางคลินิก: Donabedian Model
- ตัวอย่าง การวิเคราะห์งานการพยาบาลสาขาต่างๆ
- อภิปราย-แสดงความคิดเห็น

Work analysis

- A process used to understand what the important tasks of the job are, how they are performed, and what human attributes are necessary to carry them out successfully.
- Work analysis is an attempt to develop a theory of human behavior about the job in question to support management decisions.

เส้นทางการพัฒนางานของ APN (ไทย)

Advanced
beginner

Competent
practitioner

Expert

Staff nurse/Asst HN

Staff nurse/Asst HN/HN

Staff nurse/HN/Supervisor

Primary/Secondary/Tertiary

Secondary/Tertiary

Secondary/Tertiary/Specialty Unit

General Unit/OPD>>>>> Specialty Unit/OPD>>>>>Target Pop in Unit & in Community

Restricted working in-/out unit>>>>Working in-/out unit>>>>Freedom working in/out organization

Formative/Passive/
Learning from Physician

Formative/Active/
Learning from Physician& Nurses

Informal/Active/
Learning from Patients/Physician/Nurses/Others

Utilize Research

Conduct Research /Work (R2R) /Most of APN roles

Conduct Research/ All APN roles

Seek cooperation>>>Sharing knowledge/Organize short training>>>Provide knowlege/Create networks

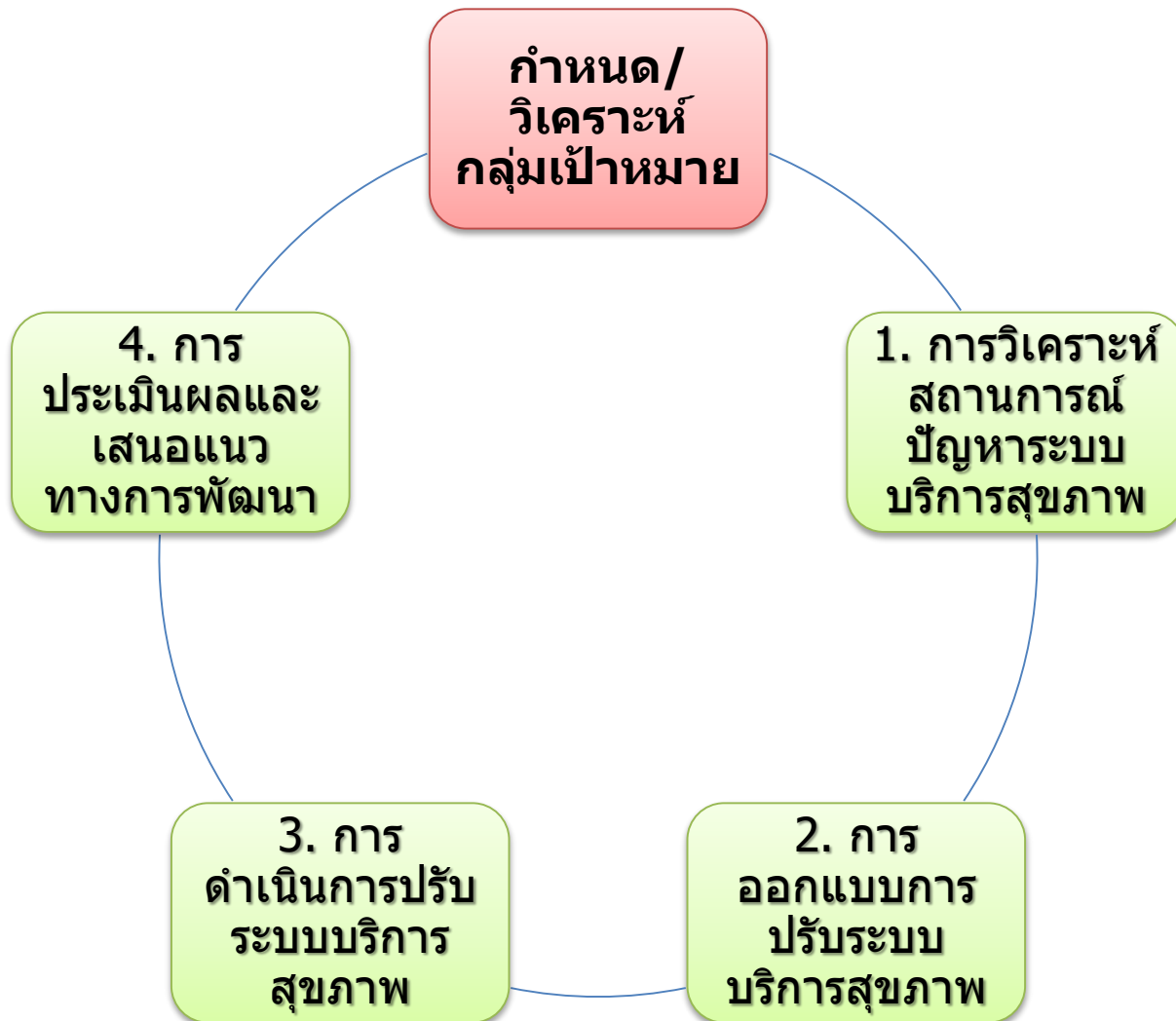
Wongpratum, S., Srisuphun, W., Senaratena, W., Nantachaipan, P., & Sritanyarat, W. (2010). Role development of advanced practice nurses in Thailand. Pacific Rim International Journal of Nursing Research. 14(2): 162-178.

แนวทางการวิเคราะห์/พัฒนางาน (กรอบแนวคิด)

- แนวทางการวิเคราะห์/พัฒนางาน (กรอบแนวคิด)
  - กรอบแนวคิดการปรับระบบบริการสุขภาพ
  - ❖ การกำหนด/วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย/ประเด็นการพัฒนา
    1. การวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาในระบบบริการสุขภาพ
    2. การออกแบบการปรับระบบบริการสุขภาพ
    3. การดำเนินการปรับระบบบริการสุขภาพ
    4. การประเมินผลและเสนอแนวทางการพัฒนา

วรรณภา ศรีฉัตรรัตน์ และ ลัทธิ ปิยะบัณฑิตกุล. บรรณาธิการ. (2560). แนวทางการพยาบาลเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพสำหรับพยาบาลวิชาชีพในสถานบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ ระดับทุติยภูมิ และระดับตติยภูมิ. สภาการพยาบาล และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส). กรุงเทพฯ: มาตา การพิมพ์.

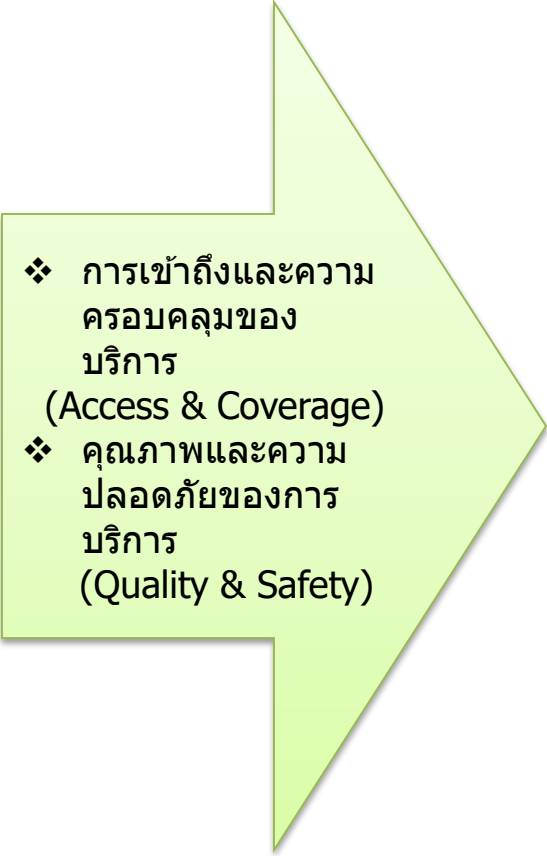
แนวทางการวิเคราะห์/พัฒนางาน: กรอบแนวคิดการปรับระบบบริการสุขภาพ

แนวทางการวิเคราะห์/พัฒนางาน : กรอบแนวคิด ระบบสุขภาพของ WHO (6-BB)

องค์ประกอบของระบบ

1. การจัดบริการสุขภาพ (Service delivery)
2. กำลังคนด้านสุขภาพ (Health workforce)
3. ระบบสารสนเทศด้านสุขภาพ (Information system)
4. การเข้าถึงยาที่จำเป็น (Access to essential drugs)
5. การเงินการคลัง (Financing)
6. ภาวะผู้นำและธรรมาภิบาล (Leadership & Governance)

-
- ❖ การเข้าถึงและความครอบคลุมของบริการ (Access & Coverage)
  - ❖ คุณภาพและความปลอดภัยของการบริการ (Quality & Safety)

เป้าหมายของระบบ

1. การเพิ่มผลลัพธ์ด้านสุขภาพและความเสมอภาค
2. การตอบสนองด้านสุขภาพ
3. การปกป้องความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจและสังคม
4. การเพิ่มประสิทธิภาพ

**แนวทางการวิเคราะห์/พัฒนางาน :
กรอบแนวคิด ระบบสุขภาพของ WHO (6-BB)**

กำหนด/วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย/ประเด็นพัฒนา

การจัดบริการสุขภาพ (Service delivery)

กำลังคนด้านสุขภาพ (Health workforce)

ระบบสารสนเทศด้านสุขภาพ (Information system)

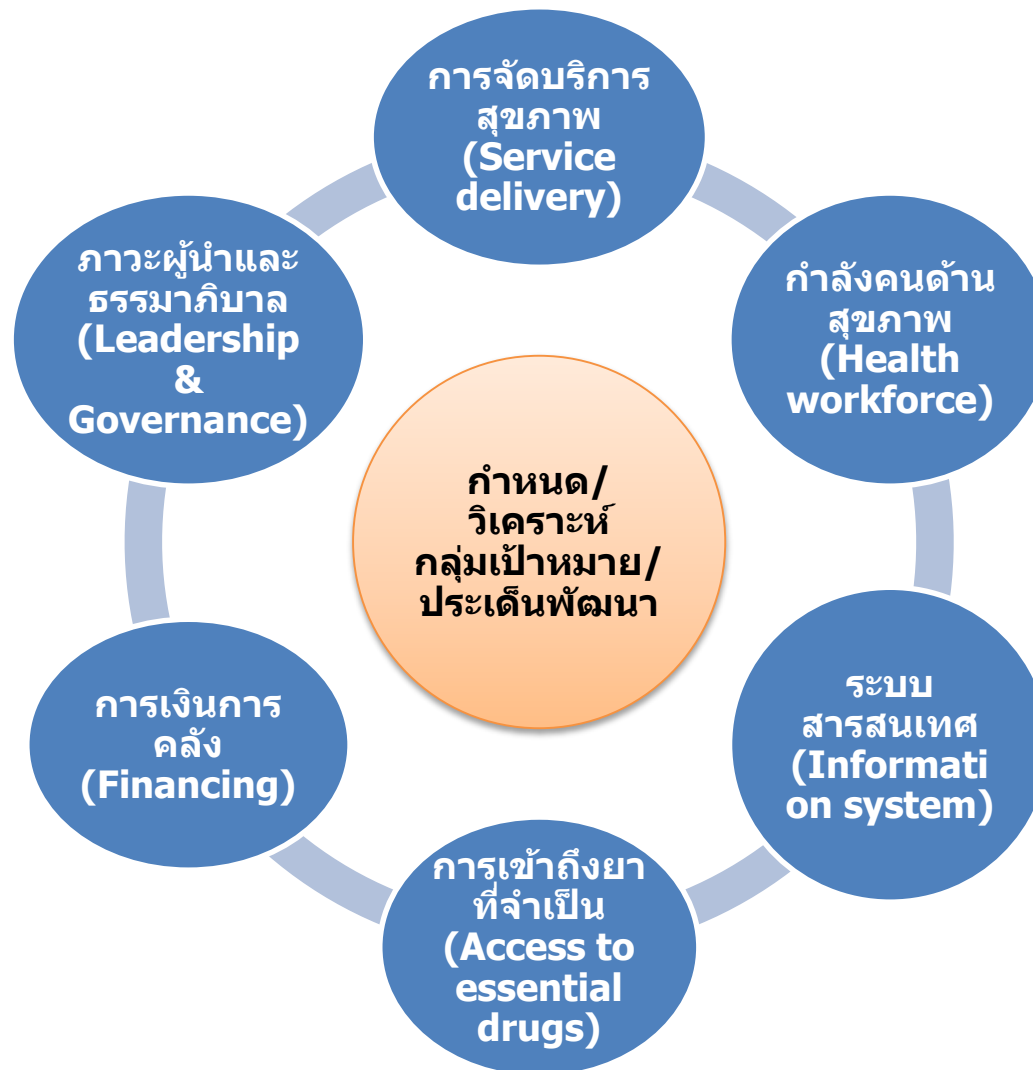
การเข้าถึงยาที่จำเป็น (Access to essential drugs)

การเงินการคลัง (Financing)

ภาวะผู้นำและธรรมาภิบาล (Leadership & Governance)

แนวทางการวิเคราะห์/พัฒนางาน : กรอบแนวคิด ระบบสุขภาพของ WHO (6-BB)

การวิเคราะห์สถานการณ์ทางคลินิก

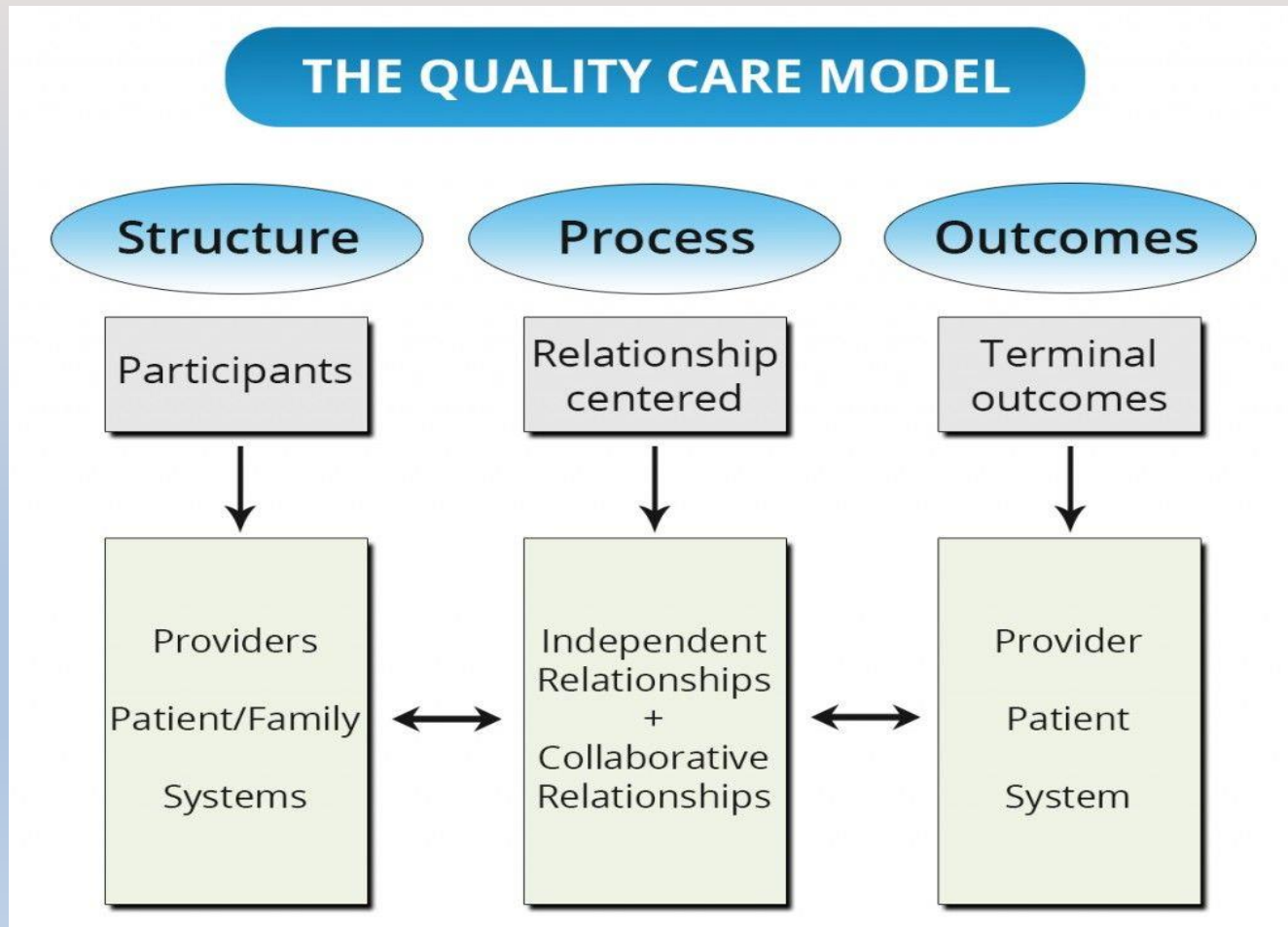
Donabedian Model: Quality of Care

- A conceptual model that provides a framework for examining health services and evaluating quality of health care.
- According to the model, information about quality of care can be drawn from three categories: “structure,” “process,” and “outcomes.”

The Structure-Process-Outcome Paradigm

- Structure is defined as physical and organization properties of settings in which care is provided.
- Process is what done for patients.
- Outcome is what is accomplished for patients.

Three Categories of Quality of Care

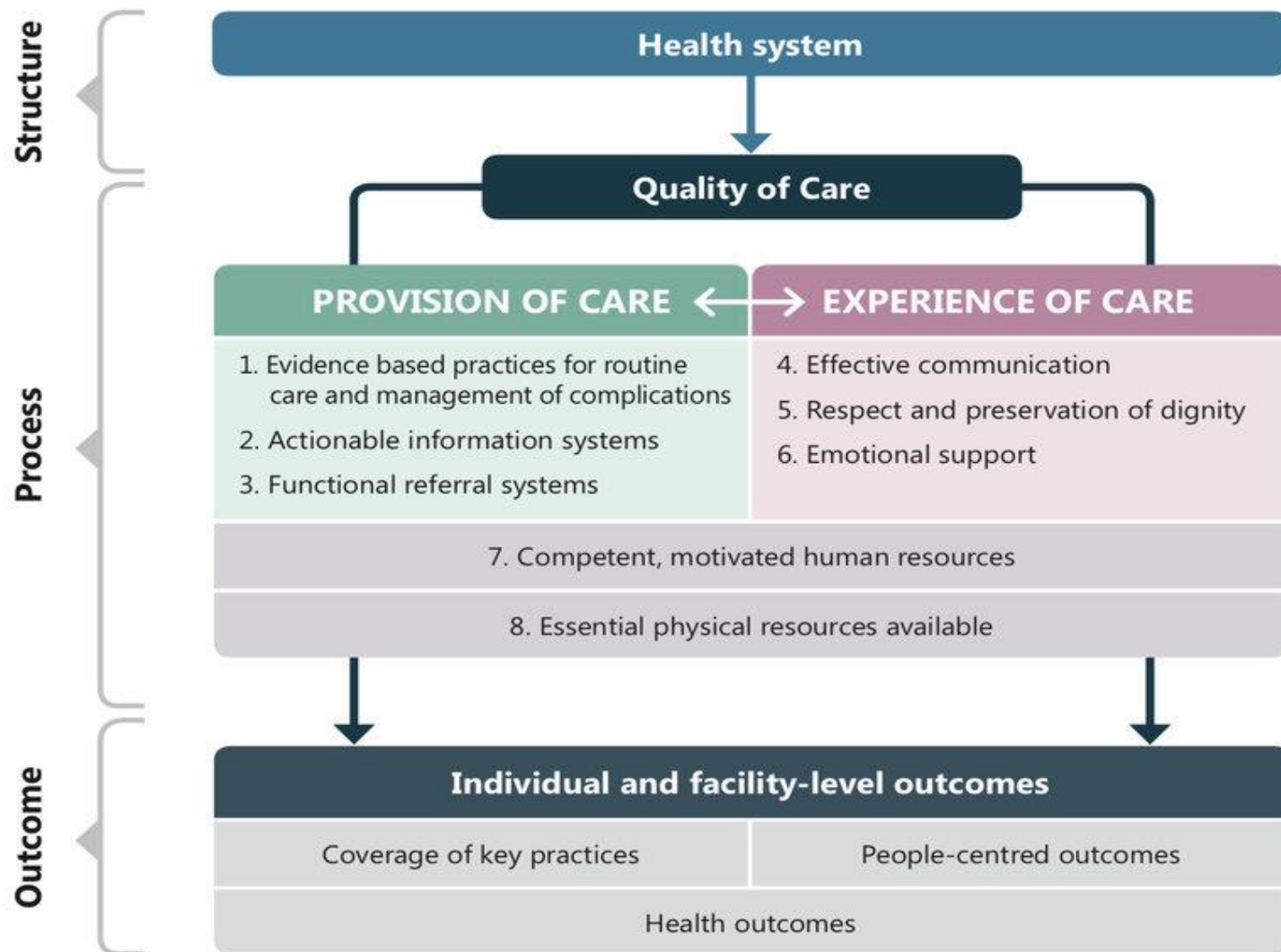

Quality of Care

Structure	Process	Outcome
Resources	Management	Patient satisfaction
Personnel	Records	Health status
Administration	Diagnosis	Completion of treatment
Facilities	Treatment plan	Recall pattern

Source King's Fund, 2010¹⁰

WHO Quality of Care Framework for Maternal and Newborn Health.

(Tuncalp et al., 2015)

การประยุกต์ใช้ Donabedian Model ในการศึกษา สถานการณ์ทางคลินิก

- ด้านโครงสร้าง (structure)
- ด้านกระบวนการ (process)
- ด้านผลลัพธ์ (outcome)

ด้านโครงสร้าง

- นโยบายที่เกี่ยวกับการดูแลผู้รับบริการกลุ่มเป้าหมาย
- ลักษณะองค์กร
- ทรัพยากร
- แนวทางการพัฒนาความรู้บุคลากร
- เครื่องมือและเวชภัณฑ์
- แนวปฏิบัติทางคลินิก
- คู่มือต่างๆ
- แบบประเมินปัญหาและความต้องการผู้รับบริการ

ด้านกระบวนการ

- การประเมินปัญหาและความต้องการของผู้รับบริการทั้งผู้ป่วย ครอบครัว และผู้ดูแล ที่ครอบคลุม ด้านร่างกาย จิตใจและสภาวะ อารมณ์ จิตสังคม จิตวิญญาณ
- การจัดการดูแลตามปัญหาและความต้องการ
- การให้การจัดการต่อเนื่อง
- การใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก

ด้านผลลัพธ์

- การได้รับการดูแลตามความต้องการและภาวะสุขภาพ
- ความพึงพอใจต่อระบบบริการ
- ผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง

Advanced Practice Nurse Association (Thailand)
สมาคมผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง (ประเทศไทย)

แนวทางการศึกษาสถานการณ์ทางคลินิก ประยุกต์ใช้ Donabedian Model

การกำหนดชื่อเรื่องที่ศึกษา

- การวิเคราะห์สถานการณ์ทางคลินิกเกี่ยวกับการจัดการดูแลผู้ป่วย.....(ที่เลือกสรร หรือที่เป็นเป้าหมายที่สนใจ)

ความสำคัญและความเป็นมา

- สถานการณ์ปัญหาที่เลือกสรร สถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- สาเหตุของปัญหา
- ผลกระทบของปัญหา
- Existing knowledge: องค์กรความรู้ที่มีอยู่ในปัจจุบัน
- Identify gap of knowledge ทำไมต้องมีการศึกษาสถานการณ์ทางคลินิกที่เลือกสรร

Sources of Research Problem

- The topic should be important (significant)
  - Health Policy
  - Personal experiences
  - Practical experience
  - Critical appraisal of literature
  - Previous studies
  - Existing theories
  - Social issues
  - Brainstorming
  - Consumer feedback

How to Select a Problem

วัตถุประสงค์การศึกษา

- เพื่อศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างในการจัดการดูแลผู้ป่วย (ระบุกุ่ม)
- เพื่อศึกษากระบวนการในการจัดการดูแล.....
- เพื่อศึกษาผลลัพธ์ในการจัดการดูแล.....

คำถามการศึกษา

- โครงสร้างในการจัดการดูแลผู้ป่วย (กลุ่มเป้าหมาย)... ได้แก่ นโยบาย ลักษณะองค์กร ทรัพยากร แนวทางการพัฒนาความรู้ ทักษะในการดูแลสำหรับบุคลากร เครื่องมือและเวชภัณฑ์ แนวปฏิบัติทางคลินิก คู่มือ แบบประเมินสำหรับผู้ป่วยเป็นอย่างไร
- กระบวนการในการจัดการ....กลุ่มเป้าหมาย..... ได้แก่ การประเมินและการจัดการต่อเนื่อง การใช้แนวปฏิบัติ ปัญหา/อุปสรรคในการใช้แนวปฏิบัติเป็นอย่างไร
- ผลลัพธ์ในการจัดการ..... กลุ่มเป้าหมาย... ได้แก่ การได้รับประเมินปัญหา การได้รับการจัดการตามความต้องการ ความพึงพอใจต่อการจัดการ ผลลัพธ์ตามตัวชี้วัด

ค่านิยมศัพท์

- การจัดการดูแลผู้ป่วย.....หมายถึง
- โครงสร้างในการจัดการดูแล..... หมายถึง
- กระบวนการในการจัดการดูแล ..... หมายถึง
- ผลลัพธ์ในการจัดการดูแล ..... หมายถึง

เอกสารหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่เลือก
- ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- การจัดการดูแล.....
- ผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้อง

วิธีการศึกษา

- ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง
- การเก็บรวบรวมข้อมูล
- การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

➤ ผลการศึกษา

➤ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

➤ ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์

➤ การอภิปรายผล

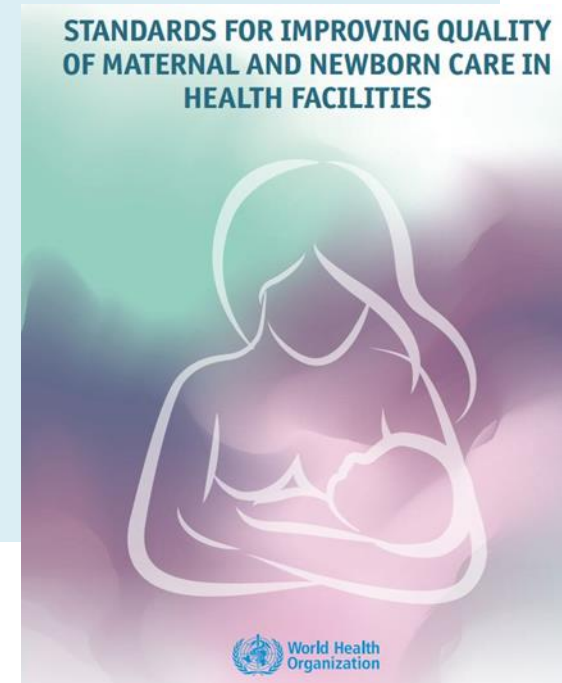
➤ วิเคราะห์ตามบริบทของข้อมูลทำไมหรือเพราะอะไรที่พบผลการศึกษาที่ได้

➤ สอดคล้องกับทฤษฎีหรือแนวคิด

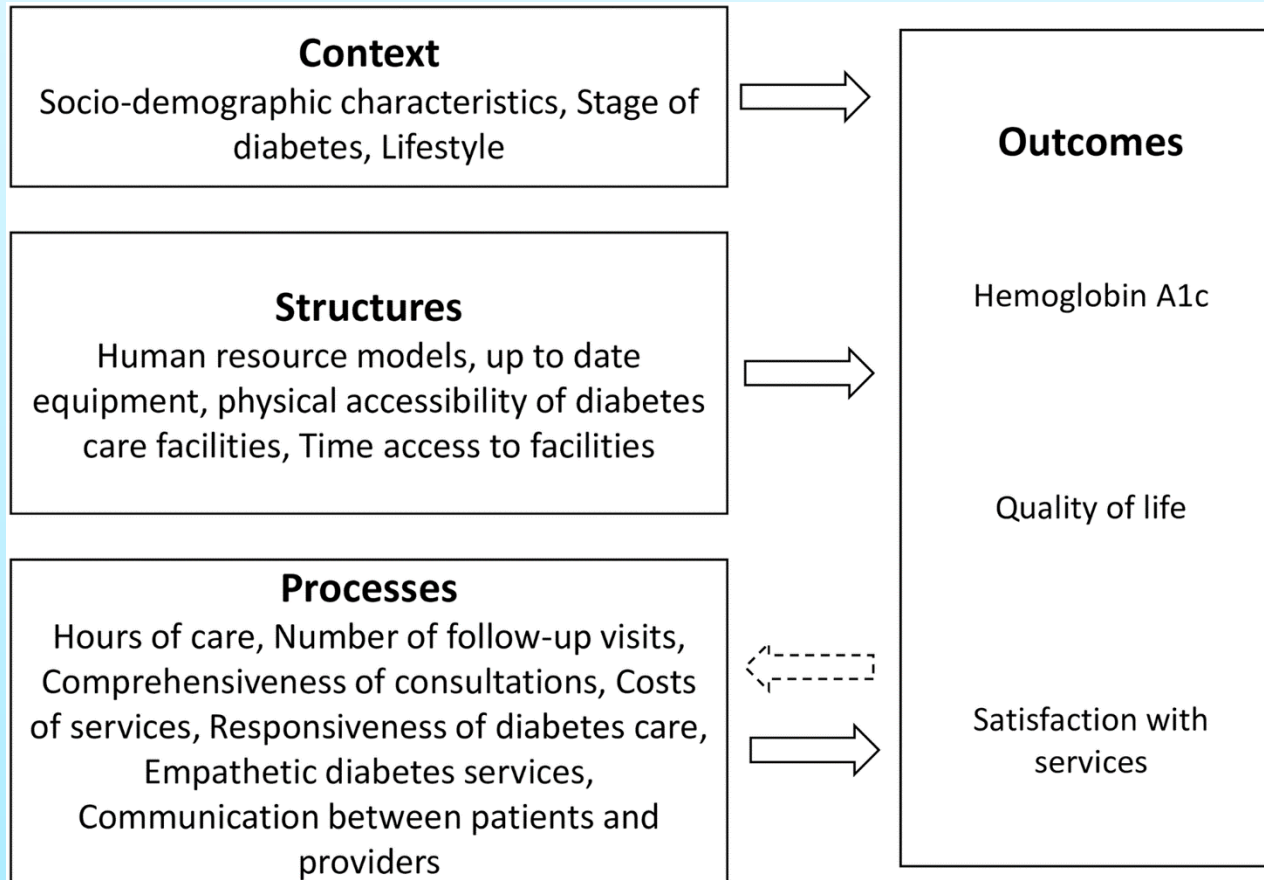
➤ สอดคล้องหรือต่างจากงานวิจัยที่ผ่านมา

สรุปผลการศึกษาและเสนอแนะ

- สรุปผลการศึกษา
- ข้อเสนอแนะ
  - สรุปข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับ โครงสร้าง กระบวนการ และผลลัพธ์
  - เสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

Example of DM

The relationship between context, structure, and processes with outcomes of 6 regional diabetes networks in Europe

ตัวอย่าง การวิเคราะห์งาน การพยาบาลสาขาต่างๆ

- สาขาการพยาบาลชุมชน/การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน
- สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์-ศัลยศาสตร์ (ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ)
- สาขาการพยาบาลผู้สูงอายุ/การพยาบาลเวชปฏิบัติผู้สูงอายุ
- สาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
- สาขาการพยาบาลเด็ก
- สาขาการพยาบาลผดุงครรภ์/มารดาทารก
- สาขาการพยาบาลด้านการให้ยาระงับความรู้สึก
- สาขาการพยาบาลผู้ป่วยโรคติดเชื้อ

Advanced Practice Nurse Association (Thailand)
สมาคมผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง (ประเทศไทย)

อภิปราย-แสดงความคิดเห็น การวิเคราะห์งาน การพยาบาลสาขาต่างๆ

References

- วรรณภา ศรีชัยรัตน์ และ ลัทธิวิ ปิยะบัณฑิตกุล. บรรณาธิการ. (2560). *แนวทางการพยาบาลเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพสำหรับพยาบาลวิชาชีพ ในสถานบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ ระดับทุติยภูมิ และระดับตติยภูมิ. สภาการพยาบาล และ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส).* กรุงเทพฯ: มาตา การพิมพ์.
- Donabedian, A. (2003). *An introduction to quality assurance in healthcare.* Oxford: Oxford University Press.
- Donabedian A. (1992). The role of outcomes in quality of care assessment and assurance. *Quality Review Bulletin*, 18(11), 356-360.